

Vilkår for Bedrift kombinert

Vilkår av 1. januar 2012

Innhold

	Side
1. Hvem som er forsikret – sikrede	2
2. Hvor forsikringen gjelder	2
A. Tingdekninger	
(som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)	
3. Tingdekning på fast forsikringsted	2
4. Utelager for kjøretøy, båter m.m.	4
5. Varer/inventar i bygning – hvor som helst	4
6. Varer i frys- og kjølerom/-enhet	4
7. Varetopp	4
8. Innhold i verdiskap	4
9. Ambulerende verktøy	5
10. Avbruddstap	5
11. Lønn til ansatte ved avbrudd	5
12. Ekstrautgifter	5
13. Kasko – Bærbar PC	6
14. Tank	6
15. Panthaver	6
16. Naturskade	6
17. Erstatningsoppgjør	7
B. Ansvarsdekninger	
(som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)	
18. Hva ansvarsforsikringen omfatter	9
19. Kontoransvar for leietaker	9
20. Bedriftsansvar – Norden	10
21. Produktansvar – Norden	10
22. Ansvar iht Norsk Standard - 150 G	10
23. Graving	10
24. Sprengning	10
25. Forhandleransvar for uregistrert motorvogn	10
26. Tap av nøkler	10
27. Bedriftsansvar utenfor Norden ex USA/Canada	10
28. Produktansvar – Europa	11
29. Produktansvar – resten av verden ex USA/Canada	11
30. Hva ansvarsforsikringen ikke omfatter	11
31. Underslag	12
32. Erstatningsoppgjør	12
C. Ting- og ansvarsdekning	
(som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)	
33. Post i butikk	13
Viktige betingelser	
(som gjelder for alle deknninger)	
34. Forutsetninger og bruksbegrensninger	14
35. Sikkerhetsforskrifter	14
36. Grov uaktsomhet og identifikasjon	18

Vilkår for Bedrift kombinert

I tillegg til disse vilkår, gjelder Frenedes generelle vilkår.

Disse vilkårene inneholder alle dekninger som kan tegnes på Frenedes Bedrift kombinert forsikring. Det fremgår av forsikringsbeviset hvilke av dekningene nedenfor som gjelder for din forsikring.

1. Hvem som er forsikret - sikrede

Tingdekningene under punkt A gjelder for:

- Forsikringstaker.
- Annen eier av ting når forsikringstaker har forsikringsplikt i henhold til lov eller avtale.

Tingdekningene under punkt A gjelder også til fordel for innehaver av panterett i løsøre, dersom panthaver har mottatt skriftlig forsikringsattest fra Frende. FAL § 7-1 tredje ledd om medforsikring av panthaver i løsøre gjelder derfor ikke.

Ansvarsdekningene under punkt B gjelder til fordel for forsikringstaker. Forsikringen omfatter også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter Lov om skadeserstatning § 2-1, kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiver, og skaden ikke er voldt av de(n) ansatte ved forsett.

Dersom arbeidsgiver blir holdt ansvarlig for skade som forsettlig er voldt av ansatte, trer Frende inn i arbeidsgivers regress mot de(n) ansatte.

2. Hvor forsikringen gjelder

Tingdekningene under punkt A gjelder på det sted som er angitt i Forsikringsbeviset.

Naturskadedekningen gjelder i Norge.

Dekning for Ambulerende verktøy gjelder i Norden.

For ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet, gjelder forsikringen i Norden, med inntil kr 1 million.

Forsikringen omfatter likevel ikke:

- Ting på bygge- eller anleggsplass.
- Ting under transport.

(Unntakene gjelder ikke for verktøy dersom det er tegnet forsikring for ambulerende verktøy)

For backupdata gjelder forsikringen også under transport mellom forsikringssted og oppbevaringsplass samt under oppbevaring.

Ansvarsdekningene gjelder for skade på annens person eller ting som inntreffer i Norden, og som pådras etter gjeldende rett i de nordiske land.

Ansvarsdekningene omfatter også erstatningsansvar etter gjeldende rett i de nordiske land for skade som inntreffer utenfor Norden, når skaden skyldes produkter:

- Sikrede har solgt til eller levert for salg til forbruker i Norden, eller
- Uten sikredes kunnskap er videresolgt forbruker utenfor Norden.

Dersom ansvarsforsikringen er utvidet til å omfatte produktansvar Europa, omfattes også skade på annens person eller ting forårsaket av produkter sikrede har eksportert til Europa og som pådras etter gjeldende rett i de Europeiske land.

A. Tingdekninger

Her finnes alle tingdekninger som Bedriftsforsikringen kan omfatte.

3. Tingdekning på fast forsikringssted

Dekningen i punkt 3 gjelder bare når det fremgår av forsikringsbeviset at dekingen er avtalt.

3.1 Hvilke ting forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter maskiner, inventar, løsøre og varer, med inntil det beløp som er angitt i forsikringsbeviset.

I tillegg omfattes maskiner, inventar og løsøre som anskaffes i forsikringsåret med inntil 10 % av forsikringssummen angitt i forsikringsbeviset og maksimalt kr 5.000.000.

Etter en erstatningsmessig skade på forsikret ting dekkes også utover forsikringssummen:

1. Nødvendige utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av forsikrede ting, samt midlertidig lagring i inntil 12 måneder og destruksjon av giftige eller miljøfiendtlige rester av forsikrede ting etter påbud om lagring eller destruksjon gitt med hjemmel i lov eller forskrift. Erstatningen er begrenset til 20 % av utbetalt erstatning iht hovedpunkt 3, og maksimum kr 2 millioner.
2. Rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver, registre, forretningsbøker, data og programvare lagret på media for databehandling, og kjerneprøver, modeller, mønstre, former, klisjeer og trykkplater, med inntil kr 100.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset.
3. Utbedring av egen bygningsmessig innredning i leide lokaler på forsikringsstedet med inntil kr 200.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset.
4. Økte utgifter p.g.a. prisstigning i inntil 24 måneder fra skadedagen til utbedring, gjenoppføring eller gjenanskaffelse av tilsvarende ting. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden forøvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen. Hver enkelt dekning i forsikringen skal vurderes for seg.

Vilkår for Bedrift kombinert

5. Penger, kontantkort og verdipapirer med inntil til kr 15.000.
6. Skade på og tap av ansattes tøy og effekter med inntil kr 5.000 pr. ansatt.
7. Forsikringstakers interesse i leaset utstyr.

Utgifter og tap etter punkt 3.1 underpunkt 1 – 7 dekkes i tillegg til forsikringssummen.

3.2 Hvilke ting forsikringen ikke omfatter

1. Bygning eller annen fast eiendom.
2. Motorkjøretøy, luftfartøy, seilbåt og motorbåt og tilhenger til bil, når slike varer ikke er varer i næringsvirksomhet.
3. Ting som ikke var i bruk og som var lagret eller deponert på forsikringsstedet.
4. Utgifter til vedlikehold og forbedringer.
5. Tap av data eller skade på programvare som skyldes:
 - Operatørfeil eller feilprogrammering.
 - Underslag, bedrageri eller utroskap.
 - Hacking, datavirus eller annen rettsstridig inntrengning i dataanlegg.
6. Forsikringen omfatter ikke ting som eies av andre enn sikrede, med mindre annet er avtalt med Frende.

3.3 Hvilke skader som omfattes

Innenfor den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset, omfatter forsikringen slik plutselig og uforutsett skade som angitt i punkt 3.3.1 – 3.3.9 med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, de generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven.

3.3.1 Brann

Skade som omfattes:

- Brann og nedsoting.
- Eksplosjon, ved forbrenning, annen kjemisk reaksjon, trykk av luft, gass eller damp.
- Lynnedslag. Med lynnedslag forstås at tingen er direkte truffet av lynet og er tydelig merket av lynnedslaget.
- Kortslutning, overspenning eller annen elektrisk fenomenskade.

Skade som ikke omfattes:

- Svimerker og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Skade som skyldes sprengningsarbeid på forsikringsstedet.
- Eksplosjonsskade på maskin, motor, tank, kjele, beholder, apparat eller ledning som skyldes eksplosjon i tingen selv.
- Skade som skyldes kortslutning, elektrisk fenomen eller annen tilsvarende skade (selv om det oppstår brann i tingen) på:
 - Elektrisk maskin eller apparat eller ledning med driftsspenning over 1000 volt.
- Skade ved eksplosjon i eller utstrømming fra smelteovn, mixer, skjenk, form, digel eller annen beholder for smeltet masse.

3.3.2 Vann, annen væske, gass eller pulver

Skade som omfattes:

- Utstrømming fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.
- Inntrenging av vann eller annen væske fra utvendig rørledning.
- Inntrenging av vann gjennom åpning eller utetthet, oppstått etter bygningskade som dekkes av bygningsforsikringen.
- Inntrenging av vann i bygning direkte fra terreng ved nedbør, snøsmelting eller kjøving når det fører til frittstående vann over laveste gulv.
- Utstrømming av slukkemiddel i bygning fra bygningens slukkeanlegg.

Skade som ikke omfattes:

- Skade som skyldes at vann, annen væske eller snø/nedbør trenger inn i bygning på annen måte enn angitt ovenfor.
- Skade ved vann fra tak, takrenner og utvendig nedløp fra tak.
- Skade som skyldes vann fra drensledning uansett årsak.
- Skade på gulv og vegger i bad/dusjrom som skyldes at disse ikke er vanntette.
- Skade ved kondens, sopp eller råte uansett årsak.
- Tap av væske, gass eller slukkemiddel.

3.3.3 Tyveri og hæververk

Skade som omfattes:

Tyveri og hæververk:

- På ting i bygning og i container.
- På container.
- På leide lokaler med inntil kr 15.000.

Etter erstatningsmessig tyveri dekkes også utgifter til skifting av låser til sikredes egne/leide lokaler når nøkler er kommet bort med inntil kr 50.000.

Skade som ikke omfattes:

- Tyveri når bygning eller rom er åpne for kunder eller publikum, eller når tyven i dette tidsrom har tilegnet seg nøkkel eller latt seg innelåse i bygningen selv om tyveriet har skjedd utenfor åpningstiden.
- Tyveri og hæververk begått av egne ansatte.
- Tyveri fra brakke/bod på anleggsplass.
- Tyveri og hæververk fra plast-/rubbhall.

3.3.4 Ran

Skade som omfattes:

- Ran på forsikringsstedet og under transport av penger, verdipapirer, løsøre og varer med inntil kr 100.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset.

3.3.5 Naturskade

Naturskade dekkes i henhold til egne regler i punkt 17 nedenfor.

Vilkår for Bedrift kombinert

3.3.6 Annen skade på glassrute og skilt

Skade som omfattes:

- Bruddskade på glassruter, ferdig innsatt på sin faste plass i egne eller leide lokaler, med til sammen inntil kr 20.000, med mindre annet beløp fremgår av forsikringsbeviset. Som glass regnes også plast som er brukt på samme måte.
- Skade på skilt, utstillingskasser, montre o.l. med inntil kr 50.000 pr. enhet.

Dersom ny tilsvarende glassrute ikke kan skaffes innen rimelig tid, erstattes også utgifter med inntil kr 10.000 til maling, gravering m.v. på skadet glass og til midlertidig innsetting av glass av enkleste sort i vindu eller dør.

Skade som ikke omfattes:

- Skade ved avskalling og riper.
- Skade som skyldes arbeider med glasset og dets rammer, eller skade ved bygnings- og innredningsarbeider.
- Skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett.

3.3.7 Indirekte skade

Skade som omfattes:

Indirekte tap eller skade på andre ting ved at fremstilling, lagring, anvendelse eller salg av ting påvirkes av erstatningsmessig skade.

Skade som ikke omfattes:

- Indirekte tap eller skade på varer i fryserom, frysedisk/-skap eller kjølerom.

3.3.8 Følgeskade pga bygningsskade

Skade som omfattes:

Skade på maskiner, inventar, varer og løvsøre som direkte skyldes sammenbrudd i bygning ved en erstatningsmessig bygningsskade.

3.3.9. Annen skade på EDB-utstyr

Skade som omfattes:

Skade på stasjonært EDB-utstyr som er i bruk i virksomheten og som skyldes en plutselig og uforutsett fysisk hendelse av ytre årsak, med inntil kr 50.000 pr. enhet.

Skade som ikke omfattes:

- Skade som skyldes setninger i grunn eller svikt i underlag for fundamenter.
- Reparasjoner eller utskiftning av komponenter som er nødvendige p.g.a. slitasje, korrosjon, avskrapning av overflater eller annen gradvis forringelse, eller som er en følge av normal bruk.
- Skade eller forstyrrelser som er av en slik art at det ikke påvirker bruken av forsikrede ting, eller som kan avhjelpest ved normal service eller justering.
- Skade ved flytting innenfor forsikringsstedet av gjenstand hvis verdi overstiger kr 50.000.

4. Utelager for kjøretøy, båter m.m

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, utvides tingdekningen i punkt 3.3.1 og 3.3.3 slik at den omfatter brann, tyveri og hærværk på motorvogner, båter, tilhengere, campingvogner, traktorer og arbeidsmaskiner som tilhører forhandler eller som forhandler bærer risikoen for og som står til salgs på forhandlers utendørs lager eller er til klargjøring utenfor forhandlers lager.

Dekningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

Hærværksskade på brukte enheter erstattes på grunnlag av tilstandsrapport utarbeidet før skaden.

5. Varer/inventar i bygning - hvor som helst

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, utvides tingdekningen i punkt 3.3 slik at den omfatter skade som angitt i punkt 3.3 på varer og inventar som befinner seg i bygning og container utenfor forsikringsstedet, hvor som helst i Norge eller på Norsk kontinentalsokkel.

Dekningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

6. Varer i frys- og kjølerom/-enhet

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, utvides tingdekningen i punkt 3.3.1 ovenfor slik at den omfatter skade som skyldes plutselig og uforutsett feil ved kjølesystem eller strømtilførsel, eller strømstans som ikke er varslet på forhånd.

Forsikringen omfatter ikke skade som skyldes streik eller lock-out.

Dekningen er begrenset til den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

7. Varetopp

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er tingdekningen i punkt 3 utvidet til å omfatte varetopp med inntil den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

8. Innhold i verdiskap

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er tingdekningen i punkt 3.3.1 utvidet til å omfatte tap av penger, kontantkort og verdipapirer ved tyveri fra FG-godkjent verdioppbevaringsenhet (safe), med inntil den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset.

Vilkår for Bedrift kombinert

9. Ambulerende verktøy

Dekningen i punkt 9 nedenfor gjelder bare når det fremgår av forsikringsbeviset av dekningen er avtalt.

9.1 Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter verktøy med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter slik plutselig og uforutsett skade som er angitt i punkt 9.2 nedenfor med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, de generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven.

9.2 Skade som omfattes

- Brann.
- Transportulykke. Med transportulykke menes:
 - At transportmidlet ved landtransport eller lufttransport har vært utsatt for sammenstøt, velting, akselbrudd, avsporing eller lignende alvorlig ulykke.
 - At det transporterende skip har støtt mot fast eller flytende gjenstand, er brukket, sunket, kantret eller havarert så det ligger med mastene i sjøen eller bunnen opp.
- Vannledningsskade og tyveri fra bygning.
- Tyveri fra bil.
- Naturskade dekkes i henhold til egne regler i punkt 16 nedenfor.

9.3 Skade som ikke omfattes

- Svi og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Lynnedslag og annet elektrisk fenomen.
- Skade på forbrenningsmotor, elektrisk maskin eller apparat ved eksplosjon i disse.
- Skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
- Skade eller tap på utlånt verktøy og varer.
- Skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum.
- Verktøy i sikredes egne eller leide lokaler/lagerplass i bygning. Likevel dekkes brann, vannledningsskade og tyveri fra forsikringstakers private bolig og garasje.
- Forsikringen omfatter ikke ting som eies av andre enn sikrede, med mindre annet er avtalt med Frende.

10. Avbruddstap

Dekningen i punkt 10 nedenfor gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset at dekningen er avtalt.

10.1 Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset:

- Avbruddstap som sikrede påføres ved skader på forsikrede ting som Frende svarer for etter punkt 3.
- Avbruddstap som følge av plutselig og uforutsett bruddskade på forsikret bygnings væske- og gassledning,

radiatorer samt elektriske tilførselskabler, dersom tingdekning etter punkt 3 ovenfor er tegnet.

- Nedgang i forventet resultat ved erstatningsmessig skade i fremmed virksomhet med inntil kr 500.000

Ansvarstiden er 12 måneder, med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset. Ansvarstiden begynner 48 timer fra det tidspunkt skaden hindrer driften, men ikke senere enn 12 måneder fra skadedagen. Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedring/gjenoppføring hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende.

10.2 Forsikringen omfatter ikke

Forsikringen omfatter ikke avbruddstap som skyldes:

- Tingskade som skyldes at bygnings væske- og gassledninger og/eller radiatorer er vesentlig forringet ved rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje.
- Ufullstendig eller utilstrekkelig tingforsikring.
- Reguleringsvedtak truffet etter skaden.
- Manglende arbeidskraft til driften.
- Forbedring, utvidelse eller andre endringer, unntatt slike som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter for utbedring av tingskaden.
- Manglende finansiering.

Forsikringen omfatter heller ikke:

- Lønn til ansatte utover det sikrede er pålagt å betale i henhold til lov.

11. Lønn til ansatte ved avbrudd

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er avbruddsdekningen i punkt 10 utvidet til å omfatte sikredes utgifter med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset, til lønn, feriepenger, sosiale trygder og andre tariff-festede ytelser til ansatte sikrede beholder utover lovbestemt oppsigelsestid i ansvarstiden. Dette for å sikre nødvendig arbeidskraft ved gjenoptakelse av driften. Utgiftene skal begrenses ved midlertidig sysselsetting av denne arbeidskraft, eventuelt også utenfor egen virksomhet.

12. Ekstrautgifter

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt omfattes ekstrautgifter inntil avtalt beløp, som sikrede pådrar seg i ansvarstiden, når disse er en følge av en erstatningsmessig skade på forsikringsstedet og utgiftene er nødvendig for å kunne fortsette virksomheten.

Ansvarstiden er 12 mnd., regnet fra det tidspunkt skaden inntraff.

Tap som følge av nedgang i omsetning er ikke omfattet.

Vilkår for Bedrift kombinert

13. Kasko – Bærbar PC

Dekningen i punkt 13 nedenfor gjelder bare når det fremgår av forsikringsbeviset av deknningen er avtalt.

13.1 Forsikringen omfatter

- Bærbare PC'er som er spesifisert i forsikringsbeviset.
- Ved forsikring av PC omfattes også kostnader til rekonstruksjon av data og programvare lagret på databærere for bruk i forsikret PC, med inntil kr 15.000.

13.2 Hvilke skader som omfattes

- Skade på eller tap av de forsikrede gjenstander ved plutselige og uforutsette fysiske hendelser av ytre årsak.
- Plutselig og uforutsett tap av informasjon (data og programvare) lagret på databærere.

13.3 Hvilke skader som ikke omfattes

- Reparasjoner eller utskiftning av komponenter som er nødvendige p.g.a. slitasje, forbruk, korrosjon, avskrapning av overflater eller annen gradvis forringelse, eller som er en følge av normal bruk.
- Skade som skyldes sopp, råte, bakterier og insekter.
- Skade eller forstyrrelse som er av en slik art at det ikke påvirker anvendeligheten av forsikrede ting, eller som kan avhjelpest ved normal service eller justering
- Underslag, jfr. straffelovens § 255
- Tap som følge av at ting blir gjenglemt, forlagt eller blir borte.
- Tap av data eller skade på programvare som skyldes:
 - Operatørfeil eller feilprogrammering.
 - Underslag, bedrageri eller utroskap.
 - Hacking, datavirus eller annen rettsstridig inntrengning i dataanlegg.
- Merkostnader som oppstår som følge av at sikkerhets-kopi ikke finnes.

14. Tank

14.1 Hva som er omfattet

Når dekning for tank er avtalt, fremgår det av forsikringsbeviset om deknningen omfatter:

1. Tank
2. Innhold i tank eller
3. Tank med innhold

Med tank menes selve tanken med rørledninger fram til nærmeste ventil.

14.1.1 Tank

Når selve tanken er forsikret, omfattes følgende tilfeldige og plutselige skader:

- Skade på tanken ved eksplosjon ved trykk av luft, gass, damp eller væske i tanken.
- Skade på tanken, som følge av konstruksjons- eller materialfeil, forsømmelighet, skjødesløshet, ond vilje, udyktighet eller annen uforutsett hendelse.

14.1.2 Innhold i tank

Når innholdet i tanken er forsikret, omfattes følgende tilfeldige og plutselige skader:

- Skade på innhold i tanken ved utstrømming, ødeleggelse eller forurensning av væske som er i eller renner ut av tanken, men bare såfremt skaden er en følge av skade på tanken som nevnt i punkt 14.1.1.

14.1.3 Tank med innhold

Når tank med innhold er forsikret, omfattes følgende tilfeldige og plutselige skader:

- Skade på tanken ved eksplosjon ved trykk av luft, gass, damp eller væske i tanken.
- Skade på tanken, som følge av konstruksjons- eller materialfeil, forsømmelighet, skjødesløshet, ond vilje, udyktighet eller annen uforutsett hendelse.
- Skade på innhold i tanken ved utstrømming, ødeleggelse eller forurensning av væske som er i eller renner ut av tanken, men bare såfremt skaden er en følge av skade på tanken som nevnt i punkt 14.1.1.

14.2 Skade og tap som ikke omfattes

- Skade som rammer andre ting enn tanken med innhold ved utstrømming av væske fra tank som omfattes av denne forsikring.
- Skade på tanken som skyldes slitasje, korrosjon, gradvis forringelse eller normal bruk.
- Skade som følge av langsom uttrengning av væske (diffusjon).
- Skade gjennom normalt svinn.
- Skade på væsken ved blanding med tilstedeværende råvarer eller produkter ved væskens behandling eller lagring.
- Skade som leverandøren eller andre er ansvarlig for i henhold til kontrakt eller avtale, med mindre forsikringstakeren kan godtgjøre at den ansvarlige ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser.

15. Panthaver

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne deknningen er avtalt, er forsikringen utvidet slik at de avtalte tingdekninger gjelder til fordel for panthaver.

16. Naturskade

Dekningen av naturskade gjelder bare dersom forsikringen omfatter tingdekning på fast forsikringssted etter punkt 3, eller dekning av ambulerende verktøy etter punkt 9 ovenfor.

16.1 Forsikringen omfatter

Frende dekker skade på brannforsikrede ting i Norge som direkte skyldes naturulykker som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf Lov om Naturskadeforsikring av 16. Juni 1989.

Vilkår for Bedrift kombinert

16.2 Forsikringen omfatter ikke

Skade på skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, når disse er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.

Forsikringen dekker likevel naturulykker på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, når disse er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.

Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser eller lignende.

Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.

Skade som skyldes dyr, insekter, bakterie, sopp, råte e.l. Skade på byggverk/ting i dette når byggverket er oppført etter at det er nedlagt bygge- og deleforbud i medhold av Naturskadelovens § 22.

Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.

Nødvendige redningsutgifter i henhold til Forsikringsavtaleloven for forsikrede ting som er skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke, dekkes inntil gjennomførings-prisen/anskaffelsesprisen.

16.3. Egenandel

I oppgjøret fratrekkes den egenandel som til enhver tid er fastsatt i henhold til Lov om Naturskadeforsikring. Pr.1.1.2011 er egenandelen kr. 8.000.

16.4. Andre bestemmelser om naturskade

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes:

- Svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for.
- Dårlig vedlikehold eller tilsyn.
- At skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen av om erstatningen skal avkortes, skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdet ellers.

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturskade fastsettes av Justisdepartementet. Pr. 1.1.2011 er maksimalbeløpet satt til kr 12,5 milliarder. Dersom skaden blir større, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig.

Er det tvil om det foreligger naturskade eller om det er grunnlag for nedsettelse pga svak konstruksjon m.v., kan sikrede eller Frende kontakte ankenemnda for Statens Naturskadefond. Ankenemndas avgjørelse er endelig og kan ikke ankes.

For øvrig gjelder bestemmelsene i pkt. 17 også for naturskade.

17. Erstatningsoppgjør

Disse oppgjørsregler gjelder for alle tingdekninger i punkt 3-16 ovenfor.

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder:

17.1 Skademelding

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til Frende.

17.2 Hvordan erstatningen blir beregnet

Maskiner, inventar, løsøre og varer er dekket på første-risikovilkår og erstattes inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste å:

- Reparere/utbedre skaden til tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende stand, som før skaden, eller
- Gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, etter pris på skadedagen.

Frende avgjør hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør eller leverandør som velges.

Frende kan eventuelt bestemme at skaden i stedet for skal erstattes ved kontantoppgjør. Kontanterstatning skal settes til det beløp Frende måtte ha betalt for reparasjon/gjenanskaffelse.

17.2.1 Maskiner, inventar og løsøre

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff.

Erstatningsgrunnlaget tar utgangspunkt i gjenanskaffelsesprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden. Gjenanskaffelsesprisen settes til hva det på skadedagen ville kostet å gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ny ting.

Når tingens alder utgjør mer enn 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, beregnes maksimal erstatning til gjenanskaffelse eller reparasjon etter følgende formel:

$$(GB/TB) \times P = E$$

GB = Sannsynlig gjenstående brukstid
TB = Sannsynlig total brukstid

Vilkår for Bedrift kombinert

P = Gjenanskaffelsespris
E = Erstatning

Ved vurdering av sannsynlig gjenstående og total brukstid, tas det hensyn til forringelse ved elde og bruk og nedsatt bruksverdi. I erstatningen gjøres det fradrag for verdiøkning som skyldes at brukt blir erstattet med nytt når tingen helt eller delvis blir forbedret.

17.2.2 Leaset utstyr

For leaset utstyr beregnes erstatningen i henhold til vilkårenes punkt 17.2.1. I erstatningen gjøres det fradrag for erstatning til leasingselskapet etter punkt. 17.5. Med gjenanskaffelse i punkt 17.2.1 menes også inngåelse av ny leasingavtale.

17.2.3 Varer

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/repasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket verdien etter skaden.

Ved fastsettelse av verdien skal det tas hensyn til sparte kostnader, renter, kontantrabatt, ukurans og andre forhold som påvirker verdien. For varer som har redusert verdi på grunn av ukurans og som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjon i salgspris.

Varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, verdsettes til innkjøpspris med tillegg av kostnader, begge deler etter de priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden inntraff.

Ferdige varer av egen produksjon verdsettes til salgsprisen, hensyn tatt til sikredes normale salgsmønster. For solgte varer benyttes kontraktsprisen. Ved delskade fratrekkes restverdien.

17.2.4 Bygningmessig innredning som repareres/gjenoppføres på forsikringsstedet, til samme formål, innen 5 år

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme, eller i det vesentlige samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden. Med gjenoppføringsprisen menes hva det skadedagen ville kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende bygningmessig innredning på skadestedet. Meromkostninger ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk tas ikke med ved fastsettelse av gjenoppføringsprisen.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi før skaden, etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

17.2.5 Bygningmessig innredning som ikke gjenoppføres/repareres på forsikringsstedet, til samme formål, innen 5 år

Erstatningen skal beregnes på samme måte som under pkt. 17.2.4, og deretter reduseres på grunn av følgende forhold:

- Leieavtalens varighet.
- Sannsynlig brukstid.
- Mulighet for forlengelse av avtalen.

17.2.6 Avbruddstap

Avbruddstap er lik differansen mellom det driftsresultat som ville vært oppnådd uten skade og faktisk oppnådd driftsresultat i ansvarstiden.

Hvis avbruddstap fullverdi er tegnet angir forsikringssummen i forsikringsbeviset sum driftsinntekter. Er angitt forsikringssum i forsikringsbeviset lik eller høyere enn driftsinntekter siste regnskapsår, erstattes driftstapet fullt ut. Dersom den angitte forsikringssum i forsikringsbeviset er lavere enn driftsinntekter siste regnskapsår, erstatter selskapet bare en så stor del av driftstapet som svarer til forholdet mellom dem. Sum driftsinntekter reguleres ved første hovedforfall etter regnskapsårets slutt, eller - dersom det har gått mindre enn 4 måneder fra siste regnskapsårs slutt - benyttes det foregående regnskapsår. For nystartede bedrifter angis på tilsvarende måte som sum driftsinntekter, budsjett for henholdsvis første og annet driftsår. Budsjettallene danner grunnlag for fastsettelse av høyeste erstatning og eventuell underforsikring.

Hvis avbruddstap førsterisiko er tegnet erstattes avbruddstapet med inntil den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

Driftsresultatene beregnes uten hensyn til inntekts- eller utgiftsposter som ikke har noe med selve driften å gjøre.

Ved beregning av det driftsresultat som ville vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal virksomhetens driftsresultat i tilsvarende tidsrom før skaden - minimum ett år (sammenligningstiden), legges til grunn.

Resultatet i sammenligningstiden justeres:

- Hvis konjunkturer, salgsmuligheter, priser og produksjonsmetoder eller andre forhold påviselig er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningstiden.
- Hvis driften i sammenligningstiden har vært helt eller delvis avbrutt.
- Hvis driften i ansvarstiden helt eller delvis ville vært avbrutt av annen årsak enn skaden.

Ved beregning av resultatet i ansvarstiden:

Vilkår for Bedrift kombinert

- Tas med utgifter til provisorier som pådras for å begrense tapet. Medfører slike utgifter nytte ut over ansvarstiden, tas bare med det beløp som forholdsmessig faller på bruken i ansvarstiden.
- Tas det også hensyn til inntekter, herunder rente- inntekter, som skyldes skaden.

Ved avbruddstap som følge av naturskade er erstatningen begrenset til kr 500.000.

Tapet skal fastsettes ved utløpet av ansvarstiden, med mindre Frende og sikrede enes om å beregne tapet tidligere.

17.3 Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset.

17.3.1 Særlige egenandeler

- Egenandel ved skade på glassrute er kr 5.000.
- Egenandel ved skade som dekkes under dekning kasko – Bærbar PC er kr 5.000.
- Egenandel ved skade på eller tyveri av kjøretøy lagret på godkjent, usikret uteområde er kr 40.000 i tillegg til avtalt egenandel.

17.4 Utbetaling av erstatningen

Erstatning utbetales i takt med reparasjonen eller når det foreligger oversikt over skaden eller utgiftene. Merverdiavgift erstattes når den er betalt, men erstattes ikke hvis den kan fradragføres i merverdiavgiftsregnskapet.

Ved skadeoppgjør kan Frende med samtykke fra den medforsikrede forhandle med forsikrings-takeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for den medforsikrede.

Den medforsikrede kan ikke motsette seg at hele erstatningen utbetales til forsikringstakeren, når skaden er utbedret eller det er stilt betryggende sikkerhet for at erstatningen vil bli brukt til utbedring av skaden. Den medforsikrede kan heller ikke motsette seg at erstatningen settes inn i bank hvor den disponeres av forsikringstakeren og medforsikrede i fellesskap, se Forsikringsavtalelovens § 7-4.

17.5 Oppgjør til panthaver, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o.l. og overtagelse av panterett.

Overfor panthavere, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o.l. er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:

- Nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden, og
- Den økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

Overfor panthaver er dessuten erstatningen begrenset til tap som panthaver får på grunn av skaden ved realisasjon av pantet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Er Frende ansvarlig overfor panthavere, men ikke overfor eieren, trer Frende inn i panthavers rett i den utstrekning det betales erstatning til ham.

17.6 Ting som kommer til rette

Kommer en gjenstand til rette etter at erstatning er betalt, kan sikrede beholde gjenstanden mot å betale erstatningen tilbake. Ellers tilfaller gjenstanden Frende.

B. Ansvarsdekninger

Her finnes alle ansvarsdekninger bedriftsforsikringen kan omfatte.

Det fremgår av forsikringsbeviset hvilke av dekningene nedenfor som gjelder for din forsikring.

18. Hva ansvarsforsikringen omfatter

Dekningene i punkt 19-29 nedenfor omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for person- eller tingskade påført kontraktspart eller tredjemann når:

- Sikrede har voldt skaden under utøvelse av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, og
- Skaden er konstatert i forsikringstiden, med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, de generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven.

Med personskade forstås skade, sykdom eller død påført en annens person. Med tingskade forstås tap av eller fysisk skade påført en annens ting (herunder dyr og fast eiendom). Økonomisk tap påført tredjemann som følge av den fysiske skaden Frende erstatter, vil også være dekket. Skade anses konstatert når den objektivt sett er inntruffet.

Dersom sikrede er et enkeltmannsforetak og sier opp forsikringen fordi sikrede nedlegger sin virksomhet uten å overdra virksomheten til ny juridisk person, omfatter forsikringen også erstatningskrav som fremsettes inntil 1 år etter forsikringens opphør. Erstatningskrav som fremsettes i denne oppdagelsesperioden, skal reguleres av de vilkår og betingelser som gjaldt mens forsikringen var i kraft.

19. Kontoransvar for leietaker

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen erstatningsansvar for person- eller tingskade pådratt i egenskap av leietaker av kontor-

Vilkår for Bedrift kombinert

lokale på forsikringsstedet, med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle.

Kontoransvarsdekningen omfatter ikke erstatningsansvar som pådras:

- Under utøvelse av sikredes næringsvirksomhet.
- I egenskap av eier av kontorlokale, bygning eller annen fast eiendom som benyttes i virksomheten.

20. Bedriftsansvar – Norden

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen bedriftsansvar innen Norden med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle, med mindre høyere forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset. For visse typer skader, gjelder særlige forsikringssummer. Se pkt 32.5.

Med bedriftsansvar innen Norden menes erstatningsansvar etter gjeldende rett i Norden for person- eller tingskade forårsaket:

- Under utøvelse av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, herunder
- Som eier/bruker av lokale, bygning, oppbevaringstank eller annen installasjon på fast eiendom som sikrede benytter under utøvelse av virksomheten angitt i forsikringsbeviset.
- Ved skade på ting sikrede har i sin varetekt for reparasjon, service, montering eller annen bearbeiding.

Det kan ikke kreves erstatning under både dekning 20 og 21 for samme skade.

21. Produktansvar – Norden

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen produktansvar innen Norden med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle, med mindre høyere forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset.

Med produktansvar innen Norden menes erstatningsansvar etter gjeldende rett i Norden for person- eller tingskade forårsaket av produkt sikrede har solgt innen Norden når produktet omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset.

Det kan ikke kreves erstatning under både dekning 20 og 21 for samme skade.

22. Ansvar iht Norsk Standard – 150 G

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, er forsikringssummen per skadetilfelle forhøyet til 150 G når Norsk standard (NS) er avtalt for entrepriseoppdraget. (Med G menes Folketrygdens Grunnbeløp). Når NS er avtalt for entrepriseoppdraget omfatter forsikringen også sikredes erstatningsansvar for person- eller

tingskade forårsaket av sikredes underentreprenør. Underentreprenøren er ikke medforsikret. Frende har derfor full regressrett overfor underentreprenøren når sistnevnte har ansvar ved siden av sikrede.

23. Graving

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, endres unntaket i pkt 30 nr 14 slik at forsikringen omfatter erstatningsansvar for person- eller tingskade forårsaket ved gravearbeider med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.

24. Sprengning

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, endres unntaket i pkt 30 nr 15 slik at forsikringen omfatter erstatningsansvar forårsaket ved sprengningsarbeider, med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.

Ansvar for skade påført eiendom eller ting som følge av sprengning nærmere slik eiendom eller ting enn 5 meter, er ikke omfattet.

25. Forhandleransvar for ureg. kjøretøy

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, endres unntaket i pkt 30 nr 13 slik at forsikringen omfatter erstatningsansvar for person- eller tingskade voldt av ikke ansvarsforsikret motorvogn. Forsikringen omfatter ansvar etter Bilansvarslovens (BAL) kapittel II og regressansvar etter BAL § 13, med ubegrenset beløp ved personskade og med inntil kr 10 millioner ved tingskade.

Forsikringen omfatter ikke skade på motorvogn eiet av forsikringstaker eller hans ansatte, eller som er inntruffet på gate, vei eller annet sted hvor allmennheten ferdes hvis eieren visste eller måtte forstå at motorvognen ville bli brukt der.

26. Tap av nøkler

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen sikredes rettslige erstatningsansvar for utgifter til endring eller utskiftning av låser i bygninger forårsaket av tap av nøkler som er betrodd sikrede, med inntil kr 500.000 per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.

27. Bedriftsansvar utenfor Norden ex USA/Canada

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen bedriftsansvar utenfor Norden med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.

Vilkår for Bedrift kombinert

Med bedriftsansvar utenfor Norden menes sikredes erstatningsansvar etter gjeldende rett for person- eller tingskade i forbindelse med sikredes utførelse av arbeidsoppdrag utenfor Norden når arbeidsoppdraget omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset. Ansvar som eier/bruker av fast eiendom utenfor Norden, er ikke omfattet.

Forsikringen omfatter ikke arbeidsoppdrag i USA eller Canada, eller ansvar som bygger på disse lands erstatningsrettslige regler.

28. Produktansvar – Europa

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen produktansvar innen Europa, med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle, med mindre høyere forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset.

Med produktansvar innen Europa menes erstatningsansvar etter gjeldende rett for person- eller tingskade forårsaket av produkt sikrede har solgt innen Europa (utenom Norden), når produktet omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset.

29. Produktansvar – resten av verden ex USA/Canada

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen produktansvar i land utenfor Europa, med inntil kr 10 millioner per skadetilfelle, med mindre høyere forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset.

Med produktansvar i land utenfor Europa menes erstatningsansvar etter gjeldende rett, for person- eller tingskade forårsaket av produkt sikrede har solgt til land utenfor Europa, når produktet omfattes av den næringsvirksomhet som er angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade forårsaket av produkt solgt til USA eller Canada, eller ansvar som bygges på disse lands erstatningsrettslige regler.

30. Hva ansvarsdekningene i punkt 19-29 ikke omfatter

1. Ansvar for personskade som rammer noen som er eller har vært ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.
2. Ansvar i henhold til kontrakt, dvs.:
 - Ansvar på grunnlag av tilsagn, avtale eller garanti avgitt før eller etter skaden, som går lengre enn alminnelig erstatningsrett.
 - Ansvar sikrede må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.
 - Ansvar for skade som skyldes at sikredes leveranse er forsinket eller uteblitt.

- Ansvar for mangel eller skade på sikredes leveranse når skaden voldes før overlevering eller skyldes mangel som forelå ved overlevering.
 - Omkostninger eller skade påført ved tilkomstarbeid for å utbedre mangel ved sikredes leveranse.
 - Omkostninger ved bortkjøring, deponering eller destruksjon av sikredes leveranse.
 - Omkostninger med å trekke skadevoldende produkter tilbake fra markedet.
3. Ansvar overfor ektefelle, sikredes og ektefelles besteforeldre, foreldre, steforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn, stebarn, fosterbarn og barnebarn samt deres ektefeller. Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning som lever i et ekteskapslignende forhold, og som i følge Folkeregisteret har samme bopel. Familieforholdet når skaden voldes, skal legges til grunn.
 4. Ansvar overfor selskap hvor sikrede eller sikredes familie har styreverv, er daglig leder i, eller eier minst 50 % av aksjene i på det tidspunkt den skadevoldende begivenhet fant sted. Det samme gjelder ansvar overfor selskap tilhørende samme konsern som sikrede.
 5. Ansvar for skade på ting (herunder fast eiendom eller dyr) som sikrede eller noen på sikredes vegne:
 - Bruker, leier eller låner, eller
 - Har i forvaring for salg, fremvisning eller demonstrasjon eller,
 - Har påtatt seg å transportere.
 6. Ansvar etter lov om skadeerstatning av 13.06.1969 § 3-5 og 3-6 (tort og svie) eller for båter og lignende, herunder Punitive Damages og Exemplary Damages.
 7. Ansvar overfor medeier for skade på ting som eies i fellesskap.
 8. Ansvar for skade indirekte eller direkte voldt av Formaldehyde, Diethylstilbestrol, Asbest, Kugalskap (BSE/TSE), elektromagnetiske felt (EMF), tobakksprodukter, blodprodukter eller legemidler.
 9. Ansvar for skade som skyldes at kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den til-siktede effekt, med mindre årsaken er en ren produksjonsfeil.
 10. Ansvar som sikrede pådrar seg ved forurensning jf forurensningslovens § 6. Likevel dekkes sikredes ansvar dersom årsaken til skaden er plutselig og uforutsett. Forurensning som skyldes korrosjon, tæring, eller andre gradvise prosesser, regnes ikke som plutselig og uforutsett.
 11. Ansvar som byggherre, med mindre det uttrykkelig fremgår av forsikringsbeviset at ansvar som byggherre er omfattet av forsikringen. Ansvar i forbindelse med vanlig vedlikehold av egne bygg, er likevel omfattet.
 12. Ansvar som eier, fører eller bruker av båt, lekter eller luftfartøy.
 13. Ansvar som eier, fører eller bruker av motorvogn eller arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.
 14. Ansvar for skade på ting oppstått ved gravearbeid.
 15. Ansvar for skade på ting oppstått ved sprengningsarbeid.

Vilkår for Bedrift kombinert

31. Underslag

31.1 Forsikringen omfatter

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen direkte økonomisk tap påført sikrede som følge av at sikredes ansatte har forsøkt å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning ved å utføre en handling eller unnlatelse som er straffbar etter straffelovens bestemmelser om underslag, tyveri, bedrageri, utroskap eller dokumentfalsk.

Forsikringssummen er kr 100.000 per skadetilfelle, med mindre høyere beløp er angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter også direkte økonomisk tap påført tredjemann ved underslag av motorvogn som tredjemann har gitt sikrede i oppdrag å selge.

Med direkte økonomisk tap menes det pengebeløp eller verdien av den gjenstand eller interesse som er frarøvet sikrede ved en handling eller unnlatelse som angitt ovenfor.

Forsikringen omfatter tap som konstateres i forsikringstiden eller senest 12 måneder etter at forsikringsavtalen har opphørt, dersom tapet er en følge av en handling eller unnlatelse foretatt i forsikringstiden.

Tapet anses konstatert på det tidspunkt sikrede oppdaget, eller burde ha oppdaget, den straffbare handling eller unnlatelse.

31.2. Forsikringen omfatter ikke

1. Indirekte økonomisk tap eller følgetap, herunder tapt fortjeneste.
2. Tap som skyldes handlinger eller unnlatelser som har tjent til å dekke tap som skyldes straffbare handlinger eller unnlatelser foretatt før forsikringstidens begynnelse.
3. Tap som sikrede er påført ved handlinger eller unnlatelser utført av eller i samarbeid med:
 - Sikredes nåværende eller tidligere medeier eller deres familie.
 - Sikredes daglige leder eller hans familie.
 - Styremedlem i sikredes styre eller hans familie.Til familien regnes ektefelle, sikredes og ektefelles besteforeldre, foreldre, steforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn, stebarn, fosterbarn og barnebarn samt deres ektefeller. Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning som lever i et ekteskapslignende forhold, og som i følge Folkeregisteret har samme bopel. Familieforholdet når skaden voldes, skal legges til grunn.
4. Tap som følge av avsløring av forretningshemmeligheter, herunder fremstillingsprosesser, eller annen fortrolig informasjon, uavhengig av om denne er beskyttet av patent, varemerke, opphavsrett eller lignende.

32. Erstatningsoppgjør

Disse oppgjørsregler gjelder for alle ansvarsdekninger i punkt 19-29 ovenfor. Dessuten gjelder de for underslagdekningen iht punkt 31 og Post i butikk iht punkt 33.

32.1 Sikredes plikter ved et skadetilfelle.

Erstatningskrav som reises mot sikrede, eller som forventes å bli reist, skal snarest meldes til Frende.

Uten Frendes samtykke må ikke sikrede innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav. Sikredes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke Frende.

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntruffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham eller henne for å avverge eller begrense tapet.

Må sikrede forstå at Frende kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil Frende selv kan vareta sitt tarv.

Sikrede plikter for egen regning:

- Å gi Frende alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede og som Frende trenger for å vurdere ansvar og utbetale erstatning.
- Å utføre de undersøkelser Frende finner nødvendig.
- Å møte ved forhandlinger eller rettergang.

32.2. Frendes plikter ved et skadetilfelle.

Dersom kravet overstiger egenandelen og ansvaret omfattes av forsikringen, påtar Frende seg å:

- Utrede om erstatningsansvar foreligger.
- Forhandle med skadelidte.
- Betale den erstatning som overstiger egenandelen.
- Betale de nødvendige omkostninger for avgjørelse av erstatningsspørsmålet.

Fremsettes krav om erstatning direkte mot Frende, skal Frende varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Frendes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

32.3 Utbetaling av erstatning

Frende har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Er Frende villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

Selv om forsikringssummen overskrides, betales de kostnader som på forhånd er godkjent av Frende, samt renter av idømt erstatningsbeløp som omfattes av forsikringen. Hvis erstatningsansvaret dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Det samme gjelder dersom

Vilkår for Bedrift kombinert

erstatningsansvaret overstiger forsikringssummen.

Forsikringstakers utgifter til egen advokat/rettshjelper eller sakkyndig dekkes kun i den utstrekning dette på forhånd er avtalt med Frende.

32.4 Serieskade

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlatelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, skal regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

32.5 Forsikringssum

Med de unntak som er angitt i strekpunktene nedenfor, er erstatningen begrenset til den forsikringssum per skadetilfelle som fremgår av de enkelte deknings eller angitt i forsikringsbeviset. Samlet forsikringssum per forsikringsår er det dobbelte av forsikringssummen per skadetilfelle.

- Ved ansvar for skade på person eller ting forårsaket ved graving, spunting, peling eller pigging, er forsikringssummen begrenset til kr 10 mill per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.
- Ved ansvar for skade på person eller ting forårsaket ved sprenging, er forsikringssummen begrenset til kr 10 mill per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.
- Ved ansvar for skade på ting sikrede har i sin varetekt for reparasjon, service m.v., er forsikringssummen begrenset til kr 10 mill per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.
- Ved ansvar for skade i forbindelse med arbeidsoppdrag utenfor Norden, er forsikringssummen begrenset til kr 10 mill per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.
- Ved ansvar for forurensningsskade som skyldes utslipp eller annen forurensning fra grunnen, eller fra tank eller annen installasjon på fast eiendom, er forsikringssummen begrenset til kr 5 millioner per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.
- Ved ansvar for utgifter til endring eller utskifting av låser i bygning pga tap av nøkler, er forsikringssummen kr 500.000 per skadetilfelle og samlet per forsikringsår.

32.6 Egenandel

Med de unntak som er angitt i strekpunktene nedenfor, fratrekkes ved hvert skadetilfelle den egenandel som fremgår av forsikringsbeviset.

Ved flere enn 1 skade innenfor 12 måneder forhøyes egenandelen slik:

- Ved 2 skader forhøyes den valgte egenandelen ved 2 skade med kr 10.000.
- Ved 3 skader forhøyes den valgte egenandelen ved 3 skade med kr 25.000.
- Ved 4 eller flere skader forhøyes den valgte egenandelen ved 4 og senere skade med kr 50.000.

Ved ansvar for skade forårsaket i forbindelse med:

- Varme arbeider som angitt i pkt 35.1.6 eller
- Rørleggerarbeid

forhøyes egenandelen til minimum kr 30.000, med mindre høyere egenandel er angitt i forsikringsbeviset.

Denne forhøyelsen kommer i tillegg til forhøyet egenandel ved flere enn 1 skade innenfor 12 måneder, jf avsnittet ovenfor.

C. Ting- og ansvarsdekning

Her finnes en kombinert ting og ansvarsdekning for post i butikk.

33. Post i butikk

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfattes sikredes postfunksjon av følgende forsikringer:

33.1 Tingdekning

Forsikringen omfatter tingdekning iht punkt 3 ovenfor av pakker, verdipost og kontantbeholdning med inntil kr 1 million. For perioden 01.12 til 31.12 økes forsikringssummen til kr 4 millioner.

Erstatningen for pakker/verdipost beregnes i henhold til Postloven med forskrifter.

Ranforsikringen er utvidet til kr 1 million.

33.2 Underlagdekning

Dekningen omfatter underlag iht punkt 32 ovenfor av postens eller postkunders eiendeler med inntil kr 2 millioner pr. butikk pr. år.

33.3 Formuesskadedekning

Forsikringen dekker erstatningsansvar for direkte økonomisk tap påført kunde eller tredjemann som sikrede kan pådra seg i henhold til Postloven med forskrifter. Forsikringssummen per skadetilfelle og samlet per forsikringsår er kr 1 million pr. butikk pr. år.

33.4 Egenandel

Ved hvert skadetilfelle fratrekkes den egenandel som fremgår av forsikringsbeviset.

33.5. Erstatningsoppgjør

Se punkt 32 ovenfor.

Vilkår for Bedrift kombinert

Viktige betingelser som gjelder for alle dekninger

34. Forutsetninger og bruksbegrensninger

Erstatning etter Bedriftsforsikringen er betinget av at Frende har fått oppgitt riktige opplysninger om den risiko som er forsikret og at bruksbegrensninger ikke er overtrådt.

34.1 Endring av risiko

I forsikringsbeviset for Bedriftsforsikring fremgår det hvilke opplysninger Frende har lagt til grunn for å beregne premien. Frenandes ansvar reduseres forholdsmessig dersom det inntreffer forsikringstilfeller som skyldes at disse forutsetningene for premieberegningen ikke er overholdt og det ikke er tatt rimelige skritt for å varsle Frende om endringene. Erstatningen vil i slike tilfeller bli redusert til det som svarer til forholdet mellom den premien som er betalt og den premien som skulle vært betalt. Se forsikringsavtaleloven (FAL) § 4-7.

34.2 Bruksbegrensninger

Forsikringen omfatter ikke utøvelse av annen næringsvirksomhet enn den som er angitt i forsikringsbeviset.

Er virksomheten opphørt eller bygningen/eiendommen fraflyttet, gjelder forsikringen bare for skade ved brann, direkte lynnedslag og naturskade.

35. Sikkerhetsforskrifter

Vi krever at visse sikkerhetsforskrifter blir overholdt, dvs. at visse handlinger foretas for å unngå skade. Brudd på disse kan føre til at retten til erstatning faller bort eller blir redusert, jf FAL § 4-8.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for tingdekningene i punkt 3-17 ovenfor:

35.1 Sikring mot Brann

35.1.1 Brann og eksplosjonsfarlig stoff

Behandling og oppbevaring av brann og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med:

- Kapittel 2 og 3 i forskrift om brannfarlig vare av 26. juni 2002 og
- Kapittel 7 i forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002.

Forsyningsanlegg og fordelingsanlegg med tanker, rør, armatur og andre gasstekniske komponenter for energigasser, skal prosjekteres, installeres, kontrolleres og vedlikeholdes som beskrevet i Norsk Gassnorm.

Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder

m.v. skal installeres, kontrolleres og vedlikeholdes i henhold til produsentenes godkjente anvisninger.

35.1.2 Bygningstekniske installasjoner

Tekniske installasjoner og utstyr skal føres opp og installeres, drives og vedlikeholdes iht:

- § 106 i Plan- og bygningslov av 14. Juni 1985 og
- § 2-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

35.1.3 Elektriske anlegg og utstyr

Elektriske anlegg og utstyr skal utføres, drives og vedlikeholdes i samsvar med:

- § 2 i Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr av 24. mai 1929 og
- Forskrift om elektrisk utstyr av 10. august 1995, og
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg av 6. november 1998.

35.1.4 Brannskillende bygningskonstruksjoner

Brannskillende bygningskonstruksjoner skal være utført og ettersatt i samsvar med:

- § 2-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

35.1.5 Slokkeredskaper

Enhver bygning skal minst være utstyrt med:

- 1 tomme brannslange på 1 tomme opplegg eller
- 6 kg ABC(ABE) håndslukkeapparat eller
- 9 liter skumapparat.

Slukkemidlene skal plasseres med maksimum 25 meters avstand. Slokkeredskapene skal være plassert lett synlig, godt tilgjengelig og være funksjonelle. Slokkeredskapene skal kontrolleres minst en gang i året. Hvert apparat skal være forsynt med en merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

35.1.6 Varme arbeider

Dersom det utføres varme arbeider skal sikrede påse at sikkerhets- og sertifikatreglene i punkt a) og b) nedenfor følges. Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes maskiner og utstyr som generer gnister og varme og som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen ild, varmluft, sveise-, skjære-, lodde-, og/eller slipeutstyr.

a) Sikkerhetsregler:

- Alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet.
- Brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet.
- Åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet.
- Godkjent slukkeutstyr, minimum 2 stk 6 kg. ABC-håndslukkeapparater eller brannslange med diameter $\frac{3}{4}$ tomme påsatt vann frem til strålerøret, skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.
- Brannvakt skal være tilstede under arbeidet, under pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet.

Vilkår for Bedrift kombinert

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på tidligere tekkede tak. Forbudet mot åpen flamme gjelder likevel ikke:

- Ved legging av lag to ved tolags tekking på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordtakbeslag og lignende.
- Ved tekking på takkonstruksjoner som består kun av ubrennbare materialer på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordtakbeslag m.v.

Ved tining av is før omteking på tidligere tekkede tak, tillates bruk av åpen flamme på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordtakbeslag m.v. For fordampning av restvann etter tining av is er det forbud mot bruk av åpen flamme.

b) Krav om sertifikat

Personer som benytter maskiner og utstyr i henhold til definisjonen av varme arbeider utenom faste spesielt tilrettelagte arbeidsplasser, skal ha gyldig sertifikat fra Norsk Brannvernforening eller samarbeidende organisasjoner i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utføres.

35.1.7 Brennbart og selvantennelig avfall

Brennbart avfall og materiale og avfall som kan selvantenne, skal straks:

- Legges i egnede beholdere av metall med selvlukkende lokk eller
- Fjernes til betryggende sted.

35.1.8 Utendørs lagre av brennbart materiale

Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, skal plasseres:

- Minst 25 meter fra byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale, dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.

Med brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, menes lagre av trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende med en høyde over 4 meter eller areal større enn 200 kvadratmeter.

Særskilte tiltak for å hindre brannspredning kan være tilfredsstillende brannskiller og/eller fasadesprinkling.

35.1.9 Unormal eller sterkt varierende risiko, bygning og rehabilitering.

Ved drifts- eller bruksforhold som kan lede til økning i fare for antennelse eller brannspredning, herunder ombygging og rehabilitering, skal sikrede:

- Gjennomføre ekstraordinære tiltak i samsvar med § 3-6 i "Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn" av 26. juni 2002. Tiltakene skal dokumenteres skriftlig.
- Overholde bestemmelsene i "Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser" (byggherreforskriften) av 21. april 1995.

35.1.10 Sikring ved koking/steking/frityr

Koke/stekeutstyr med filter og avtrekksvifte skal:

- Rengjøres i samsvar med produsent eller leverandørs spesifikasjoner.

Ved frityrlegg skal det befinne seg:

- Manuelt brannslukkeapparat av type AF.

Frityrlegg for mer enn 8 liter frityrrolje skal ha:

- Automatisk brannslukkeanlegg som er egnet for slokking av frityrbranner, med mindre frityrlegget befinner seg i frittliggende bygning under 100m².

35.1.11 Sikring mot lynnedslag og elektriske fenomenskader

Elektronisk styrte maskiner og apparater og elektroniske komponenter skal på nett- og signalsiden være:

- Beskyttet mot overspenning forårsaket av atmosfæriske utladninger, netstøy fra elektriske motorer, apparater o l, samt mot variasjoner i nettspenningen.

35.2 Sikring mot tyveri, innbrudd og hærverk

35.2.1 Bygning, maskiner, inventar, løsøre og varer som er lagret innendørs

Bygning og rom skal være:

- Sikret og avlåst i henhold til kravene i den beskyttelsesklasse (B1, B2 eller B3) som er angitt i forsikringsbeviset. Kravene i B1, B2 og B3 er felles sikkerhetsforskrifter mot innbruddsskade for forsikringsselskapene, og er vedlagt vilkårene.
- Før lokalene forlates, skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.
- Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller sikres like godt som krevet for de forsikrede ting.

35.2.2 Motorvogner, tilhengere, arbeidsmaskiner og båter skal:

De lagrede enheter skal være låste og nøkler skal oppbevares i låst FG-godkjent sikkerhetsskap, verdiskap eller utenfor forsikringsstedet. Sikkerhetsskapet eller verdiskapet skal være plassert i innbruddsalarmovervåket område og være forankret til underlag eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Nøkler til biler levert forhandler skal oppbevares i henhold til ovennevnte.

35.2.3 Varer som er lagret utendørs

35.2.3.1 Sikret område

Utenom åpningstid skal motorvogner, tilhengere, arbeidsmaskiner og båter:

- Plasseres innenfor et minst 2 meter høyt gjerde, eller
- Plasseres innenfor videoovervåket område kombinert med flombelysning (m/ sensor), eller
- Sperre mulighet for utkjøring med betongblokker/ nedstøpte pilarer.

Vilkår for Bedrift kombinert

35.2.3.2 Usikret området

Utendørs lagring på usikret område må være godkjent av Frende og angitt i forsikringsbeviset. Hvis ikke gjelder kravene i pkt 35.2.3.1

35.2.4 maskiner, inventar, løsøre og varer som er lagret i containere

Containeren skal minst være 7,5 m³ (halvcontainer).

Sikring: Dørhengsler skal være sikret slik at døren ikke kan løftes av i låst stilling. Døren skal være sikret med minst 2 FG-godkjente bakkantbeslag eller tilsvarende sikring. Døren skal beskyttes med minst 1 FG godkjent containerlås eller bom og hengelås med følgende krav:

- Bommen som benyttes til sikring av døren skal være av stål og ha et tverrsnittsmål på minst 60 x 10mm eller annet med tilsvarende styrke.
- Bommens festeanordning til karm skal minst tilsvare bommens styrke og monteres etter produsentens anvisninger.
- Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- Bommens hengelåsbeslag skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylen. Beslaget og hengelåsenes bøyle skal fylle hverandre.
- Hengelåsbeslaget skal være slik konstruert at det beskytter låsen.
- Bommen skal låses med FG-godkjent hengelås, minimum klasse 3.
- Hengelåsbeslaget skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder for hengelås i klasse 3, 4 og 5.

Plassering:

- Containere skal være plassert innenfor en fysisk hindring som gjør at den ikke kan fjernes.
- Områder hvor containere med lett omsettelig varer lagres skal være inngjerdet. Gjerdet og porten skal minimum ha en høyde på 2,5 meter, med overklatringsvern. Gjerdet og porten skal være utført i solid stålflettverk. Containeren skal plasseres slik at tilkomst med bil for bortkjøring av containere elimineres.

35.2.5 Penger, kontantkort og verdipapirer på forsikringsstedet

Penger, kontantkort og verdipapirer inntil kr 15.000 skal:

- Alltid oppbevares nedlåst.

Penger, kontantkort og verdipapirer utover kr 15.000 skal alltid:

- Oppbevares i låst sikkerhetsskap (safe) som er FG-godkjent, eller godkjent av tilsvarende nordisk godkjennelsesnemnd.

35.2.6 Penger, kontantkort og verdipapirer under transport

1. Kontanter over kr 50.000,- skal transporteres i solid ugjennomsiktig koffert, bag, veske eller lignende.

2. Transport av kontanter til nattsafe skal begrenses til kr 200.000,-.
3. Transport av kontanter over kr 200.000,- skal foretas i låst solid ugjennomsiktig koffert, bag, veske eller lignende, og med minst 2 personer.
4. Transport av kontanter over kr 500.000,- skal foretas i koffert med seddeldestruksjonssystem, og minst to personer med 2-veis lukket radiokommunikasjon eller med mobiltelefonforbindelse til basestasjon.
5. Instruks vedrørende sikring, håndtering og transport av kontanter over kr 50.000 skal foreligge. Instruksen skal være kjent av alle ansatte som håndterer kontanter.

35.2.7 Ambulerende verktøy

Bil/tilhenger skal:

- Være lukket og låst, og nøkler skal oppbevares adskilt fra bilen/tilhenger når denne/disse forlates og på en slik måte at den ikke kan benyttes av uvedkommende.

Biler med elektronisk startspærre skal uten unødig opphold:

- Få startspærren omprogrammert dersom nøkler er kommet på avveie.

Verktøy som etterlates i motorvogn og tilhenger, skal:

- Oppbevares i separat, lukket og låst bagasjerom uten innsynsmulighet, eller
- Være sikret med FG-godkjent alarm.

Når verktøy oppbevares i bygning på oppdragsstedet eller forsikringstakers bosted, skal dør, vindu og andre åpninger til rommet lukkes og låses for å hindre uvedkommende i å komme inn. Nøkkel skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer i luftstilling eller barnesikret stilling anses ikke lukket.

Når verktøy lagres i container skal container sikres i henhold til kravene i punkt 34.2.4

Byggsag og annet arbeidsverktøy som lagres utendørs, skal være lenket/boltet fast med FG-godkjent lås.

35.2.8 Tank

Tanker skal håndteres i henhold til forskrift av 8. Juni 2009 nr 602. Tanker skal være sikret mot sprekkdannelse som følge av overtrykk.

Ved påfylling og tapping, og minst en gang årlig, skal væskekvantiteten i tank som rommer mer enn 50 m³, måles og journalføres såvel før som etter påfylling eller tapping. Journal skal kunne fremlegges. Bestemmelsen gjelder ikke for tanker med kontinuerlig tapping. For slike tanker må kontroll av normal lekkasje eller svinn skje på annen hensiktsmessig måte.

35.2.9 Bærbar pc

For bærbar PC, gjelder følgende sikkerhetsforskrifter:

- Når PC etterlates i bil eller tilhenger skal utstyret oppbevares i separat, lukket og låst bagasjerom uten innsynsmulighet.

Vilkår for Bedrift kombinert

- Når PC oppbevares i bygning på oppdragsstedet eller forsikringstakers bosted, skal dør, vindu og andre åpninger til rommet lukkes og låses for å hindre uvedkommende i å komme inn. Nøkkel skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer i luftstilling eller barnesikret stilling anses ikke lukket.

35.3 Sikring mot vann- og frostskaade

35.3.1 Sluk og vannlås

- Inn- og utvendige sluk og vannlåser skal holdes fritt for rusk og lignende, slik at tilstopping unngås.
- Takrenner, nedløp og taksluk skal renses slik at disse til enhver tid holdes åpne for å kunne ta unna nedbør. Synlige lekkasjer, løse beslag, manglende takstein og øvrige feil og mangler skal utbedres umiddelbart.
- Våtrom skal være utført vanntett og tåle bruk av det utstyr som er montert der.
- Varer skal lagres minimum 10 cm over gulv.
- Bygning skal være tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskaade.

35.4 Sikring mot alle former for tingskaade

35.4.1 Bruk og vedlikehold av forsikrede gjenstander

Forsikrede gjenstander skal:

- Ikke brukes til andre formål eller utsettes for større belastninger enn angitt av leverandøren.
- Ikke utsettes for unormal bruk eller uforvarlig belastning.
- Ettersees og kontrolleres i henhold til leverandørens instruks og veiledning.
- Betjenes og vedlikeholdes av kvalifisert personell.

35.4.2 Sikring av EDB utstyr, dataregistre og programmer

- Det skal daglig tas sikkerhetskopi av dataregistre og programmer. Kopien skal oppbevares i en annen bygning eller i låst dataskap. Skapet skal tilfredsstillende krav til brannsikkerhet A120 i følge NT FIRE 017. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.
- EDB-utstyr må brukes og lagres på egnet sted i forhold til temperatur, luftfuktighet og gass- og støvinnhold i luften.

35.4.3 Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeider og reparasjoner.

Elektro-, VVS arbeider og bygningsarbeider som berører bærende konstruksjoner, skal:

- Utføres av autorisert håndverker.

Det samme gjelder annet arbeid som i henhold til lov eller forskrift kreves utført av autorisert håndverker.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for ansvarsdekningene i punkt 19-29 ovenfor:

35.5 Sikring mot ansvarsskaade

35.5.1 Sikring ved gravearbeid

Graving skal bare utføres:

- Etter at nødvendige tillatelser fra offentlig myndighet er innhentet.
- Etter at alle former for kabler, ledninger og rør er blitt påvist av de respektive fagetater.
- Etter at avtalt besiktigelse er foretatt.

35.5.2 Sikring ved sprengning

Sprengning skal bare foretas:

- Av skytebas med tilfredsstillende sprengningssertifikat.
- I henhold til kapittel 10 i Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002 nr 922.

35.5.3 Sikring ved varme arbeider

Dersom sikrede utfører varme arbeider, skal arbeidet utføres i samsvar med reglene i punkt 35.1.6 ovenfor.

35.5.4 Sikring av tanker

Oppbevaringstanker som inneholder brannfarlig væske, gass eller stoff skal sikres mot brannfare og lekkasje i henhold til Forskrift av 8. Juni 2009 nr 602.

35.5.5 Sikring av at underentreprenør har tegnet egen ansvarsforsikring

Dersom sikrede benytter en underentreprenør for å utføre hele eller deler av en entreprise, skal sikrede påse at underentreprenøren fremlegger skriftlig dokumentasjon på at han har en løpende ansvarsforsikring som omfatter det oppdrag underentreprenøren skal utføre.

35.5.6. Gassanlegg

Dersom sikrede utfører arbeid på forsynings- eller fordelingsanlegg for energigasser som angitt i punkt 35.1.1 skal arbeidet utføres i samsvar med kravene i punkt 35.1.1. Det samme gjelder arbeid på gassforbrukende utstyr som angitt i punkt 35.1.1.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for underslagsdekningen i punkt 31 ovenfor:

35.6 Sikring mot underslag, tyveri m.v

35.6.1 Forsvarlig bedriftsledelse

Sikrede skal påse at:

- Regnskapet føres i samsvar med god regnskapsskikk.
- Tilgang til og bruk av sikredes datasystem er underlagt

Vilkår for Bedrift kombinert

forsvarlig kontroll.

- Kassebeholdning håndteres i samsvar med forsvarlige skriftlige instruksjoner.

35.6.2 Sikring ved prøvekjøring av motorvogn

Ved utlån av motorvogn for prøvekjøring som tredjemann har gitt sikrede i oppdrag å selge, skal låntaker fremvise gyldig sertifikat. Det skal tas kopi av sertifikatet før motorvognen utleveres.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for Post i butikk dekingen i punkt 33:

35.7 Verdipost/kontantbeholdning

Verdipost og kontanter skal:

- Oppbevares i FG-godkjent verdioppbevaringsenhet.
- Når pakker oppbevares i container, skal containeren lukkes og låses forsvarlig.
- Bygningen skal sikres mot tyveri iht beskyttelsesklasse B 2.

36. Grov uaktsomhet og identifikasjon

Har sikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet, kan Frende's ansvar settes ned eller falle bort, jf Forsikringsavtaleloven § 4-9. (Gjelder ikke ved ansvarsforsikringene).

Sikrede kan tape sin rett til erstatning dersom forsikringstilfellet skyldes handlinger eller unnlatelser fra:

- Sikredes øverste ledelse.
- Ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid.
- Ansatt i overordnet stilling.
- Formann, bas eller andre som skal påse at arbeid utføres i samsvar med sikkerhetsforskriftene.
- Andre som med sikredes eller forsikringstakers samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden.

Vilkår for Bedrift kombinert

Vilkår for Bedrift kombinert

Telefon Kundeservice: 03600

Frende Skadeforsikring AS, Kroatjønnveien 15 Postboks 3660 – Fyllingsdalen 5845 Bergen

Foretaksregisteret: Orgnr. 991 436 960